

Hof van beroep Gent, 11 september 2019
Arrest
derde kamer
correctionele zaken

Arrestnummer
// 2019

Datum van uitspraak
11 september 2019

Notitienummer griffie
2018/NT/799
L. L.

Notitienummer parket-generaal
2018/PGG/2015
2018/VJ11/799

2018/PGG2015 – 2018/VJ11/799

Not.nr. KO.55.F1.004577/13

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE en van de burgerlijke partij :

1. nr. **Z. Y. L.**
Van Chinese nationaliteit
geboren te (...) (China) op (...),
wonende te (...)
thans te (...)

tegen

1. nr. **L. L.**
van Chinese nationaliteit,
geboren te (...) (China) op (...),
wonende te (...)

- beklaagde –

2. nr. **W. M.,**

van Chinese nationaliteit,
geboren te (...) (China) op (...),
wonende te (...),

- beklaagde -

verdacht van:

De eerste en de tweede

- A. Bij inbreuk op de artikelen 433 quinquies §1, 3° en 433 septies 2° en 6° van het Strafwetboek, zich schuldig te hebben gemaakt aan mensenhandel door, teneinde de hieronder nader geïdentificeerde personen aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, hen te hebben aangeworven, vervoerd, overgebracht, gehuisvest, opgevangen, de controle over hen te hebben gewisseld of overgedragen, de toestemming van hen met de voorgenomen of daadwerkelijke uitbuiting van geen belang zijnde,

Met de omstandigheid dat misbruik werd gemaakt van de kwetsbare toestand waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken,

met de omstandigheid dat van de betrokken activiteit een gewoonte werd gemaakt,

ten nadele van:

1. de zich noemende Z. Y. L. geboren op (...),
te Oostrozebeke op niet nader bepaalde ogenblikken in de periode van 01 januari 2010 tot en met 03 november 2010
(K055.F1.3316-10)
2. de zich noemende C. H. geboren op (...), de zich noemende W. S. geboren op (...) en de zich noemende Ll. Ll., geboren op (...),
te Oostrozebeke op 10 december 2011,
(K055.F1.7268-11)
3. de zich noemende L. Q., geboren op (...)
te Oostrozebeke op niet nader bepaalde ogenblikken in de periode 15 augustus 2013 tot en met 23 augustus 2013, minstens op 23 augustus 2013,
(K055.F1.4577-13)

De eerste en de tweede

- B. Bij Inbreuk op de artikelen 1 en 77 bis en 77 quater 2° en 6° van de wet van 15.12.1980, betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zich schuldig te hebben gemaakt aan mensensmokkel door, met het oog op het direct of indirect verkrijgen van een vermogensvoordeel, op welke manier ook, rechtstreeks of via een tussenpersoon, ertoe bijgedragen te hebben,

dat een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnenkomt, erdoor reist of aldaar verblijft, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat,

Met de omstandigheid dat misbruik werd gemaakt van de kwetsbare toestand waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken,

met de omstandigheid dat van de betrokken activiteit een gewoonte werd gemaakt,

ten nadele van:

1. de zich noemende Z. Y. L. geboren op (...),
te Oostrozebeke op niet nader bepaalde ogenblikken in de periode van 01 januari 2010 tot en met 03 november 2010
(K055.F1.3316-10)
2. de zich noemende C. H. geboren op (...), de zich noemende W. S. geboren op (...) en de zich noemende Ll. Ll., geboren op (...),
te Oostrozebeke op 10 december 2011,
(K055.F1.7268-11)
3. de zich noemende L. Q., geboren op (...)
te Oostrozebeke op niet nader bepaalde ogenblikken in de periode 15 augustus 2013 tot en met 23 augustus 2013, minstens op 23 augustus 2013,
(K055.F1.4577-13)

De eerste

- C. Bij inbreuk op de artikelen 193, 196 en 214 van het Strafwetboek, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, in authentieke en openbare geschriften, in handels- of

bankgeschriften of in private geschriften, valsheid gepleegd te hebben, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen of verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of achteraf in de akten toe te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die deze akten ten doel hadden op te nemen en vast te stellen, namelijk

door een valse arbeidsovereenkomst op te stellen tussen L. L. en C. H., dewelke dienstig moest zijn voor het dossier van C. H. bij de dienst vreemdelingenzaken (stukken 60-61, gevoegd aan proces-verbaal nr. 5452/13 de dato 10 oktober 2013)
te Oostrozebeke op 12 november 2009,

BIJ SAMENHANG (art. 155 Ger. W.)

De eerste en de tweede

- D. Bij inbreuk op artikel 175 § 1 van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek, zich schuldig te hebben gemaakt als werkgever, aangestelde, of lasthebber arbeid te hebben doen verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet was toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of vestiging in België.

met betrekking tot de volgende personen

1. de zich noemende Z. Y. L. geboren op (...),
te Oostrozebeke op niet nader bepaalde ogenblikken in de periode van 01 januari 2010 tot en met 03 november 2010
(K055.F1.3316-10)
2. de zich noemende C. H. geboren op (...), de zich noemende W. S. geboren op (...) en de zich noemende Ll. Ll., geboren op (...),
te Oostrozebeke op 10 december 2011,
(K055.F1.7268-11)
3. de zich noemende L. Q., geboren op (...)
te Oostrozebeke op niet nader bepaalde ogenblikken in de periode 15 augustus 2013 tot en met 23 augustus 2013, minstens op 23 augustus 2013,
(K055.F1.4577-13)

DE EERSTE en DE TWEEDE

- E. Bij Inbreuk op artikel 175 § 2 eerste en tweede lid, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 06 juni 2010 tot invoering van het sociaal strafwetboek, zich schuldig te hebben gemaakt als

werkgever, aangestelde of lasthebber arbeid te hebben doen verrichten door een buitenlandse onderdaan zonder een arbeidsvergunning en zonder de grenzen van deze arbeidsvergunning en/of arbeidskaart te respecteren,

met betrekking tot de volgende persoon

de zich noemende Y. L., geboren op (...),
te Oostrozebeke op 09 maart 2013
(BG69.97.496.13)

De eerste en de tweede

- F. Bij inbreuk op artikel 181 van het Strafwetboek, als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber, in strijd met de artikelen 4 tot 8 en 9bis van het Koninklijk Besluit van 05 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, de gegevens vereist krachtens het voormelde Koninklijk Besluit van 05 november 2002 niet elektronisch te hebben meegedeeld aan de instelling belast met de inning van de socialezekerheidsbijdragen in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze, uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvatte

met betrekking tot de volgende personen

1. de zich noemende Z. Y. L. geboren op (...),
te Oostrozebeke op niet nader bepaalde ogenblikken in de periode van 01 januari 2010 tot en met 03 november 2010
(K055.F1.3316-10)
2. de zich noemende C. H. geboren op (...), de zich noemende W. S. geboren op (...) en de zich noemende Ll. Ll., geboren op (...),
te Oostrozebeke op 10 december 2011,
(K055.F1.7268-11)
3. de zich noemende L. Q., geboren op (...)
te Oostrozebeke op niet nader bepaalde ogenblikken in de periode 15 augustus 2013 tot en met 23 augustus 2013, minstens op 23 augustus 2013,
(K055.F1.4577-13)
4. de zich noemende Y. L., geboren op (...)
te Oostrozebeke op 09 maart 2013,
(BG69.97.496-13)

Bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te West-Vlaanderen, afdeling **Kortrijk**, kamer 11, zetelende in correctionele zaken dd. **25 juni 2018, op tegenspraak** gewezen, werd als volgt beslist:

STRAFRECHTELIJK

Wat betreft eerste beklaagde L. L.

Verklaart de feiten bewezen.

Veroordeelt de gedaagde – L. L. – hoofdens de feiten A t/m F samen, bij toepassing van artikel 65 lid 1 Sw. Tot een hoofdgevangenisstraf van **EEN JAAR** en een geldboete van **TWEEDUIZEND EURO** te vermeerderen met 50 opdecimen en alzo gebracht op twaalfduizend euro.

Bij toepassing van art. 1 wet van 05.03.1952, gew. o.a. door wetten van 22.12.1969, 25.06.1975, art. 36 wet van 02.07.1981, art. 36 wet van 22.12.1989, art. 48 wet van 20.07.1991, art. 162 wet van 26.06.1992, art. 1. 1 en 2 wet van 24.12.1993, art. 4 al. 1 en 9 wet van 26.06.2000, art. 36 wet van 07.02.2003 en art. 2 wet van 28.12.2011, waarbij de geldboete met vijftig decimes dient te worden verhoogd .

Beveelt dat, bij gebrek aan betaling binnen de door de wet bepaalde tijd, voormelde geldboete zal mogen vervangen worden door een gevangenisstraf van drie maanden.

Gelet op artikel 8 der wet van 29.06.1964 beveelt dat **de tenuitvoerlegging** van onderhavig vonnis binnen de perken van artikel 14 van dezelfde wet, **uitgesteld** wordt voor een termijn van vijf jaar voor wat betreft de uitgesproken gevangenisstraf van **één jaar**.

Gelet op artikel 8 der wet van 29.06.1964, beveelt dat de **tenuitvoerlegging** van onderhavig vonnis binnen de perken van artikel 14 van dezelfde wet, **uitgesteld** wordt voor een termijn van **drie jaar** voor wat betreft de helft van de uitgesproken geldboete van twaalfduizend euro en de erop van toepassing zijnde vervangende gevangenisstraf.

Veroordeelt L. L. tot de **ontzetting van de rechten** genoemd in artikel 31, eerste lid Strafwetboek voor een duur van **vijf jaar**.

Verplicht de veroordeelde om boven de correctionele hoofdstraf een solidariteitsbijdrage van 25,00 euro, verhoogd met 70 opdecimen = **200,00 euro** te betalen bij wijze van bijdrage tot de financiering van het Fonds tot financiële hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders opgericht binnen de begroting van de federale overheidsdienst Justitie (art. 29 van de wet van 01.08.85 zoals laatst gewijzigd door de wet van 19.03.2017) en gelet op artikel 1 van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten, zoals laatst gewijzigd door artikel 59 van de Programmawet (1) van 25 december 2016.

Verwijst de veroordeelde tevens tot betaling van de vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken van **51,20 euro** (in uitvoering van art. 91 tweede lid van het K. B. van 28.12.50, houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken, zoals laatst gewijzigd door

de artikelen 1 en 2 van het K. B. van 13.11.12 tot wijziging van het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S. 29.11.12)).

Wat betreft de tweede beklaagde W. M.:

Verklaart de feiten bewezen.

Veroordeelt de gedaagde W. M. – hoofdens de feiten A en B, D t/m F samen, bij toepassing van artikel 65 lid 1 Sw tot een hoofdgevangenisstraf van **TWAALF MAANDEN** en geldboete van **DUIZEND EURO** te vermeerderen met 50 opdecimen en alzo gebracht op zesduizend euro.

Bij toepassing van art. 1 wet van 05.03.1952, gew. o.a. door de wetten van 22.12.1969, 25.06.1975, art. 36 wet van 02.07.1981, art. 326 wet van 22.12.1989, art. 48 wet van 20.07.1991, art. 162 wet van 26.06.1992, art. 1. 1 en 2 wet van 24.12.1993, art. 4 al. 1 en 9 wet van 26.06.2000, art. 36 wet van 07.02.2003 en art. 2 wet van 28.12.2011, waarbij de geldboete met vijftig decimes dient te worden verhoogd.

Beveelt dat/ bij gebrek aan betaling binnen de door de wet bepaalde tijd, voormelde geldboete zal mogen vervangen worden door een gevangenisstraf van drie maanden

Gelet op artikel 8 der wet van 29.06.1964, beveelt dat de **tenuitvoerlegging** van onderhavig vonnis binnen de perken van artikel 14 van dezelfde wet, **uitgesteld** wordt voor een termijn van **vijf jaar** voor wat betreft de uitgesproken gevangenisstraf van twaalf maanden.

Gelet op artikel 8 der wet van 29.06.1964, beveelt dat de **tenuitvoerlegging** van onderhavig vonnis binnen de perken van artikel 14 van dezelfde wet, **uitgesteld** wordt voor een termijn van **drie jaar** voor wat betreft de helft van de uitgesproken geldboete van zesduizend euro en de erop van toepassing zijnde vervangende gevangenisstraf.

Veroordeelt W. M. tot de **ontzetting van de rechten** genoemd in artikel 31, eerste lid Strafwetboek voor een duur van **vijf jaar**.

Verplicht de veroordeelde om boven de correctionele hoofdstraf een solidariteitsbijdrage van 25,00 euro, verhoogd met 70 opdecimen = **200,00 euro** te betalen bij wijze van bijdrage tot de financiering van het Fonds tot financiële hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders opgericht binnen de begroting van de federale overheidsdienst Justitie (art. 29 van de wet van 01.08.85 zoals laatst gewijzigd door de wet van 19.03.2017) en gelet op artikel 1 van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten, zoals laatst gewijzigd door artikel 59 van de Programmawet (1) van 25 december 2016.

Verwijst de veroordeelde tevens tot betaling van de vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken van **51,20 euro** (in uitvoering van art. 91 tweede lid van het K. B. van 28.12.50, houdende het algemeen regelement op de gerechtskosten in strafzaken, zoals laatst gewijzigd door de artikelen 1 en 2 van het K. B. van 13.11.12 tot wijziging van het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken (B.S. 29.11.12)).

Verplicht W. M. tot betaling van een bijdrage van **20,00 euro**, tot de financiering van het begrotingsfonds voor juridische tweedelijsbijstand, ingevolge de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand en het Koninklijk Besluit van 26 april tot uitvoering van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand.

Verwijst de veroordeelden L. L. en W. M. tevens **solidair** tot de kosten van het geding, tot op heden begroot in het geheel op **55,57 euro**.

Steld de overtuigingsstukken OS'en 205/14, 4884/13, 5167/13 en 5265/11 ter beschikking van het Openbaar Ministerie om ermede te handelen als naar recht.

BURGERRECHTELIJK

Verklaart de vordering van de burgerlijke partij Z. Y. L. ontvankelijk en in de mate zoals hierna bepaald gegrond.

Veroordeelt dienvolgens L. L. en W. M. **solidair** om te betalen aan de burgerlijke partij Z. Y. L. de som van **11.000,00 euro** (100,00 euro + 5.900,00 euro + 5.000,00 euro) vermeerderd met de vergoedende intresten aan de wettelijke voet vanaf 2 juni 2010 tot heden en vanaf heden de gerechtelijke intresten aan de wettelijke voet en de kosten.

Wijst het meer of anders gevorderde af als zijnde ongegrond.

Z. Y. L. vordert een rechtsplegingsvergoeding ten belope van **1.320,00 euro**, dewelke kan worden toegekend.

Voor zoveel als nodig worden de burgerlijke belangen, overeenkomstig art. 4, lid 2 van Wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, zoals vervangen bij art. 2 van de Wet van 13 april 2005, ambtshalve aangehouden.

Tegen voormeld vonnis werd hoger beroep ingesteld:

- Op 20 juli 2018 door L. L. en W. M. tegen de beschikkingen, zoals aangegeven in het grievenformulier;
- Op 25 juli 2018 door het Openbaar Ministerie tegen L. L. en W. M., zoals aangegeven in het grievenformulier.

Gehoord in de openbare terechtzitting in het Nederlands:

- De beklaagde L. L. en W. M. in hun middelen van verdediging, vertegenwoordigd door mr. K. V., advocaat te Brugge;
- Mr. D. F. in de plaats van mr. N. L., beiden advocaat te Brugge, die de burgerlijke partij Z. Y. L. vertegenwoordigt in haar eis;
- Mevrouw E. V., Advocaat-generaal, in haar vordering.

I. ONTVANKELIJKHEID HOGERE BEROEPEN EN PROCESVERLOOP VOOR HET HOF

01. Elk hoger beroep is ontvankelijk. Deze hogere beroepen uitgaande van de eerste beklaagde L. L., de tweede beklaagde W. M. en van het openbaar ministerie gingen telkens gepaard met een grievenschrift ingediend overeenkomstig artikel 204 Sv. Ingevolge de in deze grievenschriften in concreto aangehaalde grieven staat ten overstaan van de eerste beklaagde en tweede beklaagde thans de volledige zaak - zowel op strafgebied als op burgerlijk gebied – ter beoordeling van het hof.
02. Na regelmatige betekening van een dagvaarding werd de zaak voor de **derde kamer** van dit hof - zetelend in correctionele zaken - vastgesteld voor behandeling (buiten het geval van artikel 205 Sv., wordt de zaak bij het appelgerecht aanhangig gemaakt door de regelmatig ter griffie ingekomen verklaring van hoger beroep, zodat de dagvaarding van het openbaar ministerie om voor dit rechtscollege te verschijnen alleen tot doel heeft de partijen in te lichten over de plaats, de dag en het uur van het onderzoek van het hoger beroep).
03. Ten opzichte van de eerste beklaagde L. L. en tweede beklaagde W. M. werd de zaak bij dit hof behandeld op tegenspraak (artikel 185,§1 Sv.). Ook ten overstaan van de burgerlijke partij Z. Y. L. was er tegenspraak (artikel 185,§1 Sv.)
04. Het hof heeft beraadslaagd naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting van 12 juni 2019, waarop de zaak inhoudelijk werd behandeld. Het hof was daarbij uitsluitend samengesteld uit de magistraten zoals aangegeven in het proces-verbaal van terechtzitting van die datum (zie ook artikel 780 Ger. W.).
05. Dit arrest wordt uitgesproken in openbare terechtzitting overeenkomstig artikel 782bis Ger. W. (zoals van toepassing vanaf 26 juni 2008).

II. BEOORDELING STRAFVORDERING

II. A. Voorafgaandelijk

06. **Terminologie:** Het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Kortrijk, zetelend in correctionele zaken d.d. 25 juni 2018 wordt hierna aangeduid als 'beroepen vonnis'. De rechtstreekse dagvaarding waarbij de zaak aanhangig werd gemaakt bij deze rechtbank wordt aangeduid als 'inleidende akte'.

07. **Misdrijfomschrijving:** Het hof is van oordeel dat de volgende aanpassingen en/of verbeteringen aan de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen D. en F. zich opdringen:

- aan tenlastelegging D:

1. Deze tenlastelegging was op het ogenblik van de feiten strafbaar krachtens artikel 175,§1 Soc.Sw. (sanctie niveau 4: gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en/of een geldboete van 600 tot 6.000 euro (artikel 101 Soc.Sw.). De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers (artikel 103 Soc.Sw.).
2. De misdrijfomschrijving uit artikel 175,91 Soc.Sw. verhuisde naar artikels 12/1 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers

(zie artikelen 28 en 55 van het Vlaamse Decreet van 23.12.2016 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen met betrekking tot het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (B.S. 09.02.2017 - inwerkingtreding 01.01.2017)). De wetgever heeft alsdan de inhoud van de misdrijfomschrijving en de strafmaat (hoofdstraf) niet gewijzigd. De Vlaamse decreetgever koos ervoor om de bevoegdheden in te schrijven in de bestaande regelgeving. Dit blijkt uit lezing van de memorie van toelichting (zie en vgl. Parl. St. VI. Parl., 2016-2017, nr. 971/1, waarin staat (onderlijningen en markeringen aangebracht door het hof):

“1. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit ontwerp van decreet implementeert een aantal bevoegdheden die door de zesde staatshervorming aan de gewesten overgeheveld werden. Tevens het ontwerp van decreet een aantal bepalingen aangaande het beleidsdomein.

2. Situering

De bevoegdheden van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie werden via de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming uitgebreid.

Een eerste decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (B.S. 7 mei 2015) heeft een deel van deze nieuwe bevoegdheden geïmplementeerd in de bestaande Vlaamse regelgeving. Het betrof onder meer de controle op en het sanctioneren van werkzoekenden op het vlak van de beschikbaarheid op de arbeidsmarkt, de erkenning van PWA (plaatselijk werkgelegenheidsagentschap) en een aantal bepalingen inzake controle, handhaving en sanctionering van de nieuwe bevoegdheden (onder andere inzake dienstcheques).

De bevoegdheden inzake economische migratie – die eveneens door de zesde staatshervorming overgeheveld werden – werden door het decreet van 24 april 2015 nog niet geïmplementeerd. Voor deze materie geldt immers een specifieke, deels gedeelde bevoegdheidsregeling. Verschillende overlegmomenten met de betreffende federale en gewestelijke actoren waren nodig om tot een duidelijke bevoegdheidsverdeling te komen en om concrete afspraken te maken. Een definitief

akkoord over de bevoegdheidsverdeling en de verschillende categorieën buitenlandse werknemers werd bekrachtigd op het Overlegcomité van 25 november 2015.

Zesde staatshervorming – dit ontwerp van decreet bevat hoofdzakelijk bepalingen houdende de verdere implementatie van de zesde staatshervorming:

- implementatie van de materie economische migratie in de Vlaamse regelgeving, zowel wat de tewerkstelling van buitenlandse werknemers betreft (arbeidskaarten), wat de zelfstandige beroepsactiviteit betreft (beroepskaarten), als wat het toezicht, de controle, de handhaving en de adviesprocedure betreft;

- een aantal correcties en verduidelijkingen bij de controle-, toezichts- en handhabingsbepalingen van het decreet van 24 april 2015. Waar de geregionaliseerde materies nog enkele federale restbepalingen bevatten, wordt in de tekst verduidelijkt dat deze punten niet tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren;

- implementatie van de bepalingen inzake toezicht, controle en handhaving inzake loopbaanonderbreking

- decretale verankering van het territoriaal aanknopingspunt inzake dienstencheques. Deze verankering wordt gedragen door het samenwerkingsprotocol dat de verschillende gewesten hierrond afsloten op 10 november 2015;

- invoering van een getrappt sanctie-instrumentarium in gevallen van discriminatie bij dienstenchequeondememingen;

- twee bepalingen inzake betaald educatief verlof, met het oog op vereenvoudiging en rechtszekerheid voor de werkgevers.

Diverse bepalingen – naast de bepalingen inzake staatshervorming bevat het ontwerp van decreet twee bepalingen inzake de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, VDAB (aanbod aan niet-werkzoekende jongeren en inkrimping van het aantal algemene directeurs) en een bepaling aangaande erkende regionale samenwerkingsverbanden (stopzetting van de subsidiëring van de erkende regionale samenwerkingsverbanden, ERSV).

3. Inhoud

3.1. Wat betreft het luik economische migratie

De bepalingen inzake economische migratie maken het leeuwendeel uit van dit ontwerp van decreet. Het Vlaamse Gewest is sedert de zesde staatshervorming bevoegd geworden voor de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten, met uitzondering van de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in functie van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen en de vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (artikel 6, § 1, IX, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

De wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming heeft meer specifiek de arbeidskrachten A en B geregionaliseerd, alsook de beroepskaarten voor zelfstandigen met inbegrip van de hiermee verbonden vrijstellingen. Dit betekent dat de gewesten bevoegd zijn voor de regelgeving, de toepassing, de controle, de handhaving en de adviesprocedure betreffende deze materies. De controlebevoegdheid blijft een gedeelde bevoegdheid, wat betekent dat de vaststelling van de inbreuken eveneens kan worden verricht door de daartoe door de federale overheid gemachtigde ambtenaren. Omgekeerd krijgt de Vlaamse inspectie in dit ontwerp van decreet de bevoegdheid om de

resterende federale materies inzake arbeidskaarten (de huidige arbeidskaart C) te controleren.

Dit ontwerp van decreet voegt volgende bepalingen inzake economische migratie in de respectievelijke bestaande regelgevingen in:

a) Regelgevende bevoegdheid

De Vlaamse bevoegdheden worden ingeschreven in de bestaande regelgeving inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers (wet 30 april 1999) en inzake zelfstandige beroepsactiviteit door vreemdelingen (wet van 19 februari 1965)''

Er werden dus regionale wijzigingen aangebracht in de bestaande federale materiewetten. Artikel 175 van het Soc.Sw. werd opgeheven voor het Vlaamse Gewest (artikel 55 decreet 23 december 2016).

3. Artikel 12/1 van de wet van 30.04.1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers werd bij artikel 11 van een eerste wet van 09.05.2018 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden opgeheven (B.S. 08.06.2018 – inwerkingtreding 24.12.2018 (artikel 12)), behalve wat au pairs betreft.
4. Door artikel 4 van de een tweede wet van 09.05.2018 werd een artikel 175/1 ingevoegd in het Soc.Sw. (B.S. 08.06.2018 - inwerkingtreding 24.12.2018). Artikel 175/1 bepaalt thans: "De buitenlandse werknemers gemachtigd te werken op basis van een specifieke verblijfssituatie § 1 Met een sanctie van niveau 4 wordt bestraft, de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber die, in strijd met de wet van 9 mei 2018 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden, arbeid te doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet is toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België. De geldboete wordt vermenigvuldigd met het aantal betrokken werknemers. De rechter kan bovendien de straffen bepaald in de artikelen 106 en 107 uitspreken."
5. Aldus stelt zich de vraag of door de afschaffing van de wet van 30 april 1999 het tewerkstellen van vreemdelingen zonder geldig verblijf nog strafbaar is in het Vlaamse Gewest. Dit hof is van oordeel dat de federale wetgever binnen zijn bevoegdheidssfeer bleef, gelet op de inhoud van de volgende parlementaire stukken:
"In de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers ("wet van 30 april 1999") dienen situaties van economische migratie voortaan niet meer te worden geregeld aangezien de federale overheid ter zake niet langer bevoegd is" (Parl. St. Kamer, 2017-2018, nr. 54-2947/2, 3).
"Door dit wetsontwerp wordt de wet van 30 april 1999 grotendeels vervangen voor wat de federale bevoegdheden betreft op het ogenblik dat het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de single permit in werking treedt, na goedkeuring ervan door alle betrokken overheden" (Parl. St. Kamer, 2017-2018, nr. 54-2947/2, 4)
"Artikel 175 van het sociaal strafwetboek, dat verwijst naar de huidige wet van 30 april 1999, wordt opgeheven voor wat de federale bevoegdheden betreft op het ogenblik dat de nieuwe wet betreffende de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden, in werking zal treden, behalve wat de au pairs betreft. Op dat ogenblik zal een artikel 175/1 in het sociaal strafwetboek worden ingevoegd, dat uitsluitend de misdrijven en sancties met betrekking tot de federale bevoegdheden bevat; die sancties blijven voorlopig ongewijzigd" (Parl. St. Kamer, 2017-2018, nr. 54-2947/2, 4).

“Artikel 3 heft het huidige artikel 175 uit het sociaal strafwetboek op voor wat de federale bevoegdheden betreft, behalve voor de au pairs. Artikel 175 blijft bestaan voor de gewestelijke inbreuken, voor zover de gewesten daarover zelf geen regelgeving hebben aangenomen” (Parl. St. Kamer, 2017-2018, nr. 54-2947/2, 10).

6. De wetgevende norm werd bijgevolg voor het Vlaamse Gewest niet opgeheven. De federale wetgever kan ook geen decretale bepaling wijzigen. Immers, wetten en decreten staan op gelijk niveau en hebben gelijke rechtskracht. Dat de federale wetgever de wetgevende norm voor het Vlaamse Gewest niet heeft willen opheffen blijkt tevens uit het feit dat de federale wetgever in artikel 11 van de wet van 9 mei 2018 melding maakt van de opheffing van de wet van 30 april 1999, zoals gewijzigd door de wetten van 6 juni 2010 en 11 februari 2013. De federale wetgever verwijst dus niet naar het Vlaamse decreet van 23 december 2016 dat eveneens wijzigingen aanbracht aan de wet van 30 april 1999
7. Er kan ook worden verwezen naar artikel 8 van de wet van 9 mei 2018 dat stelt: *“De sociaal inspecteurs, de ambtenaren die door de Koning worden aangeduid en de ambtenaren daartoe gemachtigd door de gewesten beschikken over de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 23 tot 39 van het Sociaal Strafwetboek wanneer zij, ambtshalve of op verzoek, optreden in het kader van hun opdracht tot informatie, advies en toezicht inzake de naleving van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan. De sociaal inspecteurs en de door de Koning aangewezen ambtenaren zijn eveneens bevoegd voor de vaststelling van de inbreuken op de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en zijn uitvoeringsbesluiten, evenals op de decreten en ordonnances genomen op basis van artikel 6, §1, IX, 3° van bijzondere wet van 8 augustus 1980 en zijn uitvoeringsbesluiten”.*

De federaal sociaal inspecteurs blijven derhalve bevoegd om inbreuken op de wet van 30 april 1999 vast te stellen: *“Artikel 6, § 1, IX, 3°, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 6 januari 2014, bepaalt inderdaad, in afwijking van het verticaliteitsprincipe, dat de federale ambtenaren bevoegd zijn voor de vaststellingen van inbreuken op gewestelijke regelgeving inzake de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Deze toewijzing van bevoegdheid door de bijzondere wetgever vereist een concreet wetgevend initiatief waarbij de federale overheid deze toegewezen bevoegdheid “opneemt”. Artikel 8 van het ontwerp bevat een delegatie aan de Koning tot het aanduiden van de bevoegde inspectiediensten die dan tegelijk bevoegd zijn voor de inbreuken op zowel de federale als de gewestelijke regelgeving inzake tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. Wat betreft deze inspectiebevoegdheid over de gewestelijke maatregelen wordt enerzijds verwezen naar de wet van 30 april 1999 (waarbij eigenlijk de thans gewestelijke bevoegdheden in deze wet worden bedoeld) om de actuele situatie te vatten, en anderzijds naar de bepaling de bijzondere wet om de toekomstige regelgeving waarvoor deze inspectiediensten bevoegd zijn, te omschrijven. Artikel 8 beoogt aldus niet de au-pairs waarvoor dus inderdaad de wet van 30 april 1999 en zijn uitvoeringsbesluiten voorlopig van toepassing blijven” (Parl. St. 2017-2018, nr. 54-2947/8,9 – eigen onderlijning).*

Op Vlaams niveau blijft men trouwens ook na de wet van 9 mei 2018 voortbouwen op de wet van 30 april 1999. Dit blijkt uit het Besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de

tewerkstelling van buitenlandse werknemers en waarbij in artikel 1, 20° wordt verwezen naar de wet van 30 april 1999.

8. Het hof stelt bijgevolg vast, gelet op alle gedane vaststellingen zoals hiervoor vermeld, dat de feiten van de tenlastelegging D. thans nog steeds strafbaar zijn omdat de wetgevende norm voor het Vlaams Gewest onverkort blijft gelden. Wanneer de federale wetgever de wet van 30 april 1999 op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers en de bijhorende strafbepaling heeft opgeheven, heeft dat enkel betrekking op situatie van vreemdelingen die zich in een bijzondere verblijfssituatie bevinden. Voor economische migratie- een regionale bevoegdheid – kan de federale opheffing van de wet van 30 april 1999 geen effect hebben.
9. De tewerkstelling van buitenlandse onderdanen zonder specifieke verblijfssituatie wordt in Vlaanderen dan ook nog steeds gesanctioneerd door artikel 12/1 van de wet van 30 april 1999, zoals ingevoerd door het decreet van 23 december 2016.

- aan tenlastelegging F.

Tenlastelegging F. werd met ingang van 1 mei 2016 strafbaar door artikel 181, §1, 1° Soc.Sw. Bij artikel 29 van de wet van 29 februari 2016 tot aanvulling en wijziging van het Soc.Sw. en houdende diverse bepalingen van sociaal strafrecht (B.S. 21.04.2016 – inwerkingtreding 1 mei 2016) werd artikel 181 van het Soc.Sw. (op grond waarvan de feiten van de tenlastelegging F. worden vervolgd) gewijzigd. Artikel 181, § 1, 1° van het Soc.Sw. luidt thans als volgt: “Met een sanctie van niveau 4 wordt bestraft, de werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber die, in strijd met het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels: 1° de gegevens die opgelegd zijn door voormeld koninklijk besluit van 5 november 2002 niet elektronisch heeft meegedeeld aan de instelling belast met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen in de voorschreven vorm en op de voorgeschreven wijze, uiterlijk op het tijdstip waarop de werkgever zijn prestaties aanvat, en uiterlijk op de eerste werkdag die volgt op de beëindiging van de aangegeven tewerkstelling.”. Het hof stelt bijgevolg vast dat de feiten van de tenlastelegging F. thans nog steeds strafbaar zijn, zodat de misdrijfomschrijving van de feiten van de tenlastelegging F. in de inleidende akte als volgt dient te worden aangevuld: *“thans, met ingang van 1 mei 2016, strafbaar gebleven op grond van artikel 181, §1, 1° Soc.Sw.”*,

II. B. Feiten

08. Het hof gaat uit van de feiten zoals vervat in het strafdossier en de voorliggende stukken, evenals zoals deze zijn gebleken uit het onderzoek ter terechtzitting.

II. C. Bevoegdheid – nietigheid beroepen vonnis

09. De feiten zoals ten laste van de eerste beklaagde L. L. omschreven in de inleidende akte (i) onder de tenlasteleggingen A. en B. zijn strafbaar met opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en

een geldboete van 1.000 euro tot 100.000 euro en (ii) diegene onder de tenlastelegging C. met opsluiting van 5 jaar tot 10 jaar en een geldboete van 26 euro tot 2.000 euro – of nog – telkens met criminele straffen.

10. De feiten zoals ten laste van de tweede beklaagde W. M. omschreven in de inleidende akte onder de tenlasteleggingen A. en B. zijn strafbaar met opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en een geldboete van 1.000 euro tot 100.000 euro - of nog - telkens met criminele straffen.
11. Het openbaar ministerie (in de inleidende akte) en de eerste rechter (ter terechtzitting en verder oordelend ten gronde) verzuimden om deze misdrijven te correctionaliseren zodat de eerste rechter aldus niet bevoegd was om dienaangaande te oordelen. Het beroepen vonnis wordt om die redenen in zijn totaliteit nietig verklaard.
12. Thans opnieuw recht doende in hoger beroep stelt het hof vast dat de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A., B. en C., misdaden betreffen die voorheen nog niet werden gecorrectionaliseerd. Er zijn evenwel verzachtende omstandigheden voorhanden ten overstaan van elk van de beide individuele beklaagden, meer bepaald de afwezigheid van eerdere criminele veroordelingen. Met aannahme van deze concrete verzachtende omstandigheden correctionaliseert het hof met toepassing van artikel 3, derde lid van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A., B. en C. en verklaart zij zich bevoegd om ter zake te oordelen.
13. De feiten zoals ten laste van de beide beklaagden omschreven in de inleidende akte onder de tenlasteleggingen D. (zoals aangevuld), E. en F zoals aangevuld) waren voorts van meet af aan strafbaar met correctionele straffen. De eerste rechter was, en dit hof is, tevens bevoegd om aangaande deze misdrijven kennis te nemen van de strafvordering.

II. D. Verjaring :

14. De verjaring van de strafvordering is op heden niet ingetreden gelet op de in artikel 21 V.T.Sv. bepaalde verjaringstermijn (5 jaar), evenals de periodes (van 1 januari 2010 tot en met 3 november 2010: voor de feiten voorwerp van tenlastelegging A.1., B.1., D.1, en F.1.; van 15 augustus 2013 tot en met 23 augustus 2013: voor de feiten voorwerp van tenlastelegging A.3., B.3., D.3. en F.3.), dan wel de tijdstippen (10 december 2011: voor de feiten voorwerp van tenlastelegging A.2. en B.2., D.2. en F.2.; 23 augustus 2013 voor de feiten voorwerp van tenlastelegging A.3, en B.3.; 12 november 2009 voor de feiten voorwerp van tenlastelegging C.; 9 maart 2013 voor de feiten voorwerp van tenlastelegging E. en F.4.) waarop de feiten in de inleidende akte werden gesitueerd.
15. Het eerste vonnis {25 juni 2018) had stuitende werking.

II. E. Het bewijs en de schuld van de eerste beklaagde L. L.

16. De eerste beklaagde betwist enkel en alleen die tenlasteleggingen betrekking hebbende op Z. Y. L. als vermeend slachtoffer, zijnde de feiten vervat onder de tenlasteleggingen A.1., B.1., D.1, en F.1. Volgens hem is de verklaring van Z. Y. L. geenszins geloofwaardig en zou de

betrokkene gewoonweg nooit in het Chinees restaurant (...) te (...) aanwezig zijn geweest. Hij ziet zich in die stelling bevestigd nu er voordien reeds op 23 januari 2010 (RVA tussenkomst) en op 19 mei 2010 (huiszoeking sociale inspectie) controles plaatsvonden en Z. Y. L. daar toen in geen van beide gevallen werkend werd aangetroffen. Ook een ander wel ter plekke werkend slachtoffer, met name C. H., zou overigens nooit de naam van Z. Y. L. genoemd hebben. Haar verklaring zou aldus puur leugenachtig zijn en enkel en alleen zijn ingegeven door de betrachting haar verblijf in België te kunnen regulariseren.

17. Alhoewel de verklaring van Z. Y. L. effectief gedetailleerd van aard is (stuk 1052-1054), moet het hof niettemin vaststellen dat er ter ondersteuning daarvan niet het minste objectief bewijselement in het strafdossier steekt.

(i) Spijts niet per definitie sluitend in de een of andere richting merkt de eerste beklaagde pertinent op dat bij een aantal eerdere grondige overheidscontroles, die zich telkens situeerden in de incriminatieperiode, Z. Y. L. noord werd opgemerkt.

(ii) Het is daarnaast ook juist dat werknemer C. H. doorheen zijn verhoren nooit de naam Z. Y. L. vernoemde en zelfs beweerde haar op foto niet te herkennen (stuk 1022-1026). Een expliciete poging om hem in die optiek nogmaals doelgericht te verhoren, mislukte omdat hij intussen al opnieuw was gerepatrieerd (stuk 1069-1070).

(iii) Andere lokale studenten en/of personeel die in dat tijds kader in het restaurant hadden gewerkt, zoals V. V. (stuk 973-978), H. C. (stuk 983-987), D. J. (stuk 991-995), D. H. (stuk 997-1004) en V. L. (stuk 1012-1018) herkenden haar evenmin formeel op basis van een voorgelegd fotodossier.

(iv) De inhoudelijke parallellen tussen de verklaringen van Z. Y. L. en L. Q. (stuk 124) waarnaar het openbaar ministerie verwijst, zijn op zichzelf te vaag om tot het tegendeel te besluiten. Bovendien valt het niet a priori uit te sluiten dat Z. Y. L. werd ingelicht en haar verklaring heeft afgelegd met de betrachting haar verblijf in ons land te faciliteren. In die omstandigheden beroept de eerste beklaagde, die van zijn kant de tewerkstelling van Z. Y. L. steeds categoriek heeft blijven ontkennen, zich terecht op een zekere twijfel die hem ten goede moet komen. Hi[wordt aldus vrijgesproken voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.1., B.1., D.1. en F.1.

18. Aangaande de overige tenlasteleggingen A.2., A.3., B.2., B.3., C., D.2., D.3., E., F.2., F.3. en F.4., betrekking hebbende op onder meer C. H., W. S., Li. Li., L. Q. en Y. L., pleit de eerste beklaagde zonder uitzondering schuldig.

19. Deze niet-betwiste tenlasteleggingen A.2., A.3., B.2., B.3., C., D.2., D.3., E., F.2., F.3. en F.4. zijn ten overstaan van het hof allen bewezen. Voor zover als nodig wijst het hof in die optiek onder meer naar:

- de resultaten van de huiszoeking van 23 augustus 2013 waar L. Q. werkend in het chinees restaurant werd aangetroffen zonder over een legale verblijfstatus te beschikken (stuk 752-753), evenals naar diens navolgende verklaring;

- de resultaten van de controle van 10 december 2011 (stuk 791-415) en de inhoud van de navolgende verhoren van Ll. Ll. van respectievelijk 10 december 2011 (stuk 834-836) en 28 december 2011 waarin zij geen geloofwaardige verklaring aflegt aangaande haar verblijf en economische activiteiten in het chinees restaurant terwijl zij voorts enkel over een Poolse verblijfkaart beschikte;
- de inhoud van de verklaring van de eerste beklaagde van 12 september 2013 omvattende een bekentenis aangaande het vervalste arbeidscontract met C. H. (stuk 236): *“het contract is gebruikt om het dossier te vervolledigen voor de advocaat. Het werkcontract bestond op papier maar er stond niets tegenover. Het contract was alleen opgesteld met de bedoeling C. H. aan hun papieren te helpen, ik heb daarvoor geen geld gekregen. C. H. betaalde de advocaat. Het is wel allemaal lang geleden.”*
- de ongeloofwaardige uitleg van W. S. die bij de controle van 10 december 2011 (stuk 818-820) werkend werd aangetroffen in de keuken van het restaurant terwijl hij niet over een arbeidskaart beschikte (stuk 792-815);
- de vaststellingen door de sociale inspectie bij de controle van 9 maart 2013 met betrekking tot de persoon van Y. L. en diens illegale tewerkstelling, daar de betrokkene noch over een arbeidskaart beschikte, noch dimona was aangemeld (stuk 763-769);
- de sluitende en convergerende vaststellingen uitgaande van de sociale inspectie van 10 december 2011 waarbij respectievelijk de genaamde C. H. (achter het fornuis maaltijden bereidend, Ll. Ll. (achter de toog) en W. S. (haalde een pakje uit de diepvriezer) werden betrapt op illegaal werken (stuk 878-968);
- de volstrekt ongeloofwaardige en niet-coherente verklaring die zowel de eerste beklaagde als tweede beklaagde op 12 december 2011 aflegden met betrekking tot de illegale tewerkstelling van C. H., Ll. Ll. en W. S. (stuk 867-870).

II. F. Het bewijs en de schuld van de tweede beklaagde W. M.

20. Het verweer uitgaande van de tweede beklaagde is volstrekt analoog aan datgene van de eerste beklaagde.
21. Het hof spreekt de tweede beklaagde op identieke gronden als hoger onder randnummer 17 aangehaald vrij voor de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.1., B.1., D.1. en F.1.
22. Op parallelle gronden als hoger onder randnummer 19. uiteengezet, is voorts ook de tweede beklaagde schuldig gebleven aan de feiten voorwerp van de overige tenlasteleggingen A.2., A.3., B.2., B.3., D.2., D.3., E., F.2., F.3. en F.4., betrekking hebbende op onder meer C. H., W. S., Ll. Ll., L. Q. en Y. L.. De tweede beklaagde voert dienaangaande op heden ten andere geen verdere betwisting.

II. G. De straftoemeting in hoofde van de beide beklaagden

23. De hierboven in hoofde van de eerste beklaagde L. L. bewezen verklaarde feiten, zoals onder de tenlasteleggingen A.2., A.3., B.2., B.3., C., D.2., D.3., E., F.2., F.3. en F.4., omschreven in de inleidende akte, zijn in hoofde van deze beklaagde verbonden door een eenheid van misdadig opzet, zoals bedoeld in artikel 65 eerste lid Sw., zodat hem thans slechts één straf wordt opgelegd.

24. De hierboven in hoofde van de tweede beklaagde W. M. bewezen verklaarde feiten, zoals onder de tenlasteleggingen A.2., A.3., B.2., B.3., D.2., D.3., E., F.2., F.3. en F.4., omschreven in de inleidende akte, zijn in hoofde van deze beklaagde verbonden door een eenheid van misdadig opzet, zoals bedoeld in artikel 65, eerste lid Sw., zodat haar thans slechts één straf wordt opgelegd.
25. De beide beklaagden bepleiten daarenboven eenheid van opzet in de zin van artikel 65, tweede lid Sw. tussen enerzijds de in het bestek van de huidige strafzaak bewezen verklaarde feiten en anderzijds diegene betoegeld in het arrest van 21 februari 2013 van deze kamer van het hof.
26. Het hof kan de beklaagden evenwel niet volgen in die stelling. In het voormelde arrest van 21 februari 2013 werden immers sociaalrechtelijke inbreuken betoegeld met als incriminatie datum 23 januari 2015 en gepleegd ten overstaan van de werknemers C. H., Z. C. en een onbekend persoon. In casu loopt o.a. de incriminatieperiode van de bewezen feiten voorwerp van tenlastelegging A.3., B.3., D.3. en F.3. nog tot 23 augustus 2013 en dus nog tot na het wijzen van het kwestieuze arrest. Bovendien dateren ook de feiten voorwerp van de bewezen verklaarde tenlasteleggingen E. en F.4. van 9 maart 2013 en dus van posterieur aan het arrest. In die omstandigheden kan er niet gesteld worden dat de huidige feiten aan de beslissing vervat in het arrest van 21 februari 2013 voorafgaan zodat artikel 65, tweede lid Sw. evenmin toepassing kan vinden. Ten overvloede constateert het hof bijkomend dat er thans sociaalrechtelijke inbreuken bewezen voorkomen ten aanzien van onder meer diverse andere werknemers dan diegene waarvan sprake in het arrest van 21 februari 2013. In die zin kan er evenmin volgehouden worden dat er sprake zou zijn van een opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet.
27. De beide beklaagden laten daarnaast gelden dat de redelijke termijn in strafzaken grovelijk zou zijn overschreden zodat een eenvoudige schuldverklaring kan volstaan. Op zijn minst zou er een straf dienen opgelegd te worden lager dan het wettelijk minimum.
28. Het staat aan de vonnisgerechten om aan de hand van de gegevens van elke zaak afzonderlijk te oordelen of de zaak is behandeld binnen een redelijke termijn en, zo dit niet het geval is, de gevolgen vast te stellen die daaruit kunnen voortvloeien. Noch artikel 6.1. EVRM, noch enige andere bepaling van het verdrag of van de nationale wet geeft de gevolgen aan die de feitenrechter dient te verbinden aan de vaststelling dat de redelijke termijn is overschreden. De redelijkheid van de termijn wordt beoordeeld aan de hand van de complexiteit van de zaak, het gedrag van de klager, het optreden van de relevante autoriteiten en het belang van de procedure voor de klager.
29. De termijn begint in strafzaken te lopen vanaf het tijdstip dat de verdachte in staat van beschuldiging is gesteld. Dit wordt gedefinieerd als de officiële bekendmaking aan een individu door een bevoegde autoriteit dat tegen hem of haar ernstige verdenkingen bestaan van een gepleegd misdrijf. Men kan hierbij denken aan de datum van arrestatie, de datum waarop de verdachte officieel te horen kreeg dat hij vervolgd zou worden of de dag waarop een gerechtelijk vooronderzoek geopend werd.

In casu werden de beklaagden alvast met betrekking tot een gedeelte van de voorliggende feiten voor het eerst verhoord op 12 december 2011 (stuk 867-870 en stuk 873-874). De redelijke termijn in strafzaken nam op die datum een aanvang.

30. De dagvaarding in eerste aanleg werd evenwel pas aan de beklaagden betekend in april 2017 - of nog – ruim 5 jaar en 3 maanden na hun initiële verhoor. Spijts de procedure in eerste aanleg en nadien in hoger beroep vervolgens een vrij normaal verloop kende, blijft de temporele stilstand tussen hun aanvankelijke verhoor en het opstarten van de procedure in eerste aanleg van dien aard dat de redelijke termijn in strafzaken ontegensprekelijk werd overschreden. Te rekenen tot op heden verstreken zodoende inmiddels 7 jaar en 9 maanden sedert de aanvang van die termijn.
31. Wanneer de rechter regelmatig vaststelt dat de redelijke termijn overschreden is, zonder dat die omstandigheid invloed heeft gehad op de bewijslevering of op de uitoefening van het recht van verdediging, kan hij hetzij de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring uitspreken hetzij een straf uitspreken die lager is dan de wettelijke minimumstraf, in overeenstemming met artikel 21ter VT Sv. hetzij een bij wet voorgeschreven straf uitspreken die echter daadwerkelijk en op meetbare wijze is verminderd ten opzichte van de straf die hij had kunnen opleggen als hij de overdreven duur van de rechtspleging niet had vastgesteld.
32. Zelfs met in acht name van de concrete schending van de redelijke termijn in strafzaken blijven de feiten voorwerp van de bewezen verklaarde tenlasteleggingen te ernstig om een eenvoudige schuldigverklaring te kunnen rechtvaardigen. De schending is echter wel dermate manifest van aard om, toepassing makend van artikel 21ter V.T. Sv., een straf uit te spreken lager dan de wettelijke minimumstraf, meer bepaald als volgt:
 - (i) Daar waar rekening houdend met het strafregister van de eerste beklaagde normaliter thans een hoofdgevangenisstraf van 1 jaar met uitstel gedurende 3 jaar en een geldboete van 2.000 euro (na toepassing van 50 opdecimen gebracht op 12.000,00 euro) waarvan de helft met uitstel gedurende 3 jaar, zou worden opgelegd, herleidt het hof die straf thans in die zin dat er geen hoofdgevangenisstraf meer wordt opgelegd en de geldboete wordt bepaald op 1.000 euro (na toepassing van 50 opdecimen gebracht op 6.000,00 euro), waarvan de helft met uitstel gedurende 3 jaar.
 - (ii) Daar waar rekening houdend met het blanco strafregister van de tweede beklaagde normaliter thans een hoofdgevangenisstraf van 12 maanden met uitstel gedurende 3 jaar en een geldboete van 1.000 euro (na toepassing van 50 opdecimen gebracht op 6.000,00 euro) waarvan de helft met uitstel gedurende 3 jaar, zou worden opgelegd, herleidt het hof die straf thans in die zin dat er geen hoofdgevangenisstraf meer wordt opgelegd en de geldboete weliswaar wordt gehandhaafd maar wordt opgelegd ten belope van drie/vier met uitstel gedurende 3 jaar.
33. de beide beklaagden voldoen hierbij nog aan de wettelijke toepassingsvoorwaarden om uitstel van tenuitvoerlegging te genieten vermits zij enerzijds in het verleden nog niet veroordeeld zijn geweest tot een criminele straf of tot een hoofdgevangenisstraf van méér

dan twaalf maanden - zelfs met uitstel – of tot een gelijkwaardige straf die in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99bis Sw. en er zich anderzijds geen veroordeling opdringt van straffen met meer dan vijf jaar.

34. De boetevervangende gevangenisstraf betrekking hebbende op het effectief gedeelte van de geldboete wordt in hoofde van de eerste beklaagde bepaald op 45 dagen en in hoofde van de tweede beklaagde op 22 dagen. Voor wat betreft het met uitstel toegestane gedeelte van de geldboete wordt ingevolge artikel 8, §1, derde lid van de probatiewet telkens niet langer in een vervangende gevangenisstraf voorzien
35. De beide beklaagden worden voorts met toepassing van artikel 433novies, §1 Sw. gedurende 5 jaar ontzet uit de rechten genoemd in artikel 31, eerste lid Sw.
36. Aangezien de beklaagden schuldig werden bevonden, dienen zij veroordeeld te worden tot de solidariteitsbijdrage. Deze bijdrage is immers verschuldigd per veroordeling tot een criminele of correctionele hoofdstraf en het bedrag van de solidariteitsbijdrage is onderworpen aan de verhoging bedoeld in de bepalingen betreffende de opdecimen op de strafrechtelijke geldboeten. Ingevolge de artikelen 59 en 60 van de programmawet van 25 december 2016 (B.S. 29 december 2016) wordt het aantal opdecimen met ingang vanaf 1 januari 2017 van 50 op 70 gebracht. Aangezien de solidariteitsbijdrage geen straf is, dienen met ingang vanaf 1 januari 2017 de verhoogde opdecimen toepassing te vinden. De beide beklaagden worden bijgevolg hierna veroordeeld tot betaling van een bijdrage van 25 euro, verhoogd met 70 opdecimen (x8), en aldus gebracht op 200,00 euro.
37. De beklaagden worden voorts veroordeeld tot de bijzondere forfaitaire bijdrage in de kosten. De veroordeling tot betaling van deze vaste vergoeding (artikel 91 K. B. van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken) is voor elke criminele, correctionele en politiezaak een verplichte aanvulling van de strafrechtelijke veroordeling. Zij heeft een eigen karakter en is geen straf (Cass. 9 november 1994, J.T. 1995, 214; A.C. 1994, 938). Zij moeten worden uitgesproken ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten, in het bijzonder ongeacht de omstandigheid dat de feiten dagtekenen van vóór de inwerkingtreding van de wetbepalingen, die de rechter ertoe verplichten die vergoeding aan iedere veroordeelde op te leggen (Cass., 3 maart 1993, A.R. nr. 402). Artikel 2 Sw. is op die bijdrage niet toepasselijk. Krachtens artikel 6, eerste alinea, van de Programmawet II van 27 december 2006 en de artikelen 77, tweede lid en 79 van het Koninklijk Besluit van 27 april 2007, houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken, bedroeg deze vergoeding (na indexatie) 30,69 euro. Bij arrest van de Raad Van State d.d. 17 december 2008 (Nr. 188.928) werd dit K.B. vernietigd (B.S., 2 februari 2009, 7548). De bepalingen van het vroegere algemeen reglement in strafzaken blijven toepasselijk. Krachtens artikel 91, tweede lid van het K. B. van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken, zoals laatst gewijzigd door de artikelen 1 en 2 van het Koninklijk Besluit van 11 december 2001 betreffende de invoering van de euro in de regelgeving inzake justitie, wordt de beklaagde veroordeeld tot betaling van deze forfaitaire vergoeding. Het bedrag ervan bedraagt actueel (ingevolge het K. B. van 13 november 2012 tot wijziging van het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken, vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 december 1950 wat

betreft de administratieve kosten in strafzaken) en na indexatie zoals bepaald in de artikelen 148 en 149 van het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken 53,58 euro (zie ook omzendbrief 131/5 over de indexering van de bedragen die mogen worden aangerekend door de personen die door de gerechtelijke overheden worden gevorderd voor het uitvoeren van een opdracht in een dienstverlenende rol die gerechtskosten in strafzaken genereert, gepubliceerd in B.S. 4 oktober 2018).

38. Bijdrage tot het fonds voor tweedelijsbijstand: met toepassing van artikel 4,§3 en 5,§1 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand (zoals ingevolge artikel 6 van het KB van 26 april 2017 tot uitvoering van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfond voor de juridische tweedelijsbijstand in werking getreden op 1 mei 2017) worden de beklaagden thans verder ook veroordeeld tot het betalen van een bijdrage van 20,00 euro aan het fonds voor tweedelijsbijstand (zaak bij dit hof ingeleid door de akte hoger beroep opgesteld op of na 1 mei 2017, meer bepaald 20 mei 2018).
39. De overtuigingsstukken OS 205/14, OS 4884/13, OS 5166/13, OS 5167/13 en OS 5265/11 worden allen ter beschikking gesteld van het openbaar ministerie teneinde te handelen als naar recht.
40. De kosten, gevallen aan de zijde van het openbaar ministerie in beide aanleggen werden één en ondeelbaar veroorzaakt door het onderzoek en de verordening van de feiten, voorwerp van de voor dit hof bewezen gebleven telastleggingen A.2., A.3., B.2., B.3., C., D.2., D.3., E., F.2., F.3. en F.4., zoals omschreven in de inleidende akte. De beklaagden worden daartoe hoofdelijk veroordeeld. Het onderzoek en de vervolging van de feiten, waarvoor de beklaagden thans onder de tenlasteleggingen A.1., B.1., D.1. en F.1. worden ontslagen van rechtsvervolging, veroorzaakten immers geen afzonderlijke kosten.

III. BEOORDELING BURGERLIJKE VORDERING

41. De burgerlijke vordering van burgerlijke partij Z. Y. L. is geënt op de tenlasteleggingen A.1., B.1., D.1. en F.1.
42. De beide beklaagden werden voor de desbetreffende tenlasteleggingen evenwel op strafgebied vrijgesproken.
43. De rechtsvordering tot het herstel van schade door een misdrijf veroorzaakt, behoort aan hen die schade hebben geleden (artikel 3 VT Sv.). De strafrechter mag aan de burgerlijke partij enkel schadevergoeding toekennen als hij vaststelt dat de schade voortvloeit uit een als misdrijf omschreven feit dat hij bewezen verklaart (zie en vgl. Cass. 26 september 1990, A.C., 1990-1991, 81 en Cass. 13 november 1990, A.C., 1990-1991, 306).
44. Aangezien de beklaagden voor alle voor de burgerlijke partij relevante tenlasteleggingen worden vrijgesproken, behoort het hof de burgerlijke vordering van Z. Y. L. ongegrond te verklaren.

45. Op burgerlijk gebied wordt de zaak voor het overige, in de mate dat de burgerlijke belangen thans niet reeds beoordeeld werden, met toepassing van artikel 4 V.T.Sv. terug verwezen naar de eerste rechter.

OP DEZE GRONDEN,

het Hof, rechtdoende op tegenspraak,

met toepassing van de artikelen:

- in de inleidende akte en hoger in dit arrest aangegeven
- 2, 3, 7, 38, 39, 40, 65, 79, 80 en 100 Sw.;
- 162, 182, 184, 185, 189, 190, 194 en 211 Sv.;
- 191 en 212 Sv.;
- 1 en 8 van de wet van 29 jun1 1964;
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

Alle andere en strijdige conclusies van de hand wijzend als niet gegrond;

Verklaart elk hoger beroep ontvankelijk en erover beslissend;

➤ **OVER DE STRAFVORDERING**

Vernietigt het beroepen vonnis op strafgebied ten overstaan van de beide beklaagden in alle onderdelen.

Opnieuw recht doende, met aanname van verzachtende omstandigheden bestaande, uit de afwezigheid van eerdere criminele veroordelingen in hoofde van zowel de eerste beklaagde L. L. als tweede beklaagde M. W., correctionaliseert het hof met toepassing van artikel 3, derde lid van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A., B. en C. en verklaart zij zich bevoegd om ter zake te oordelen, samen met de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen D., E. en F.

Stelt vast dat misdrijfschrijving voorwerp van de tenlastelegging D. als volgt dient te worden aangevuld: *"thans, met ingang vanaf 23 december 2016, nog steeds strafbaar gebleven op grond van artikel 12/1 van de wet van 30 april 1999"*.

Stelt vast dat de misdrijfschrijving voorwerp van de tenlastelegging F. als volgt dient te worden aangevuld; *"thans, met ingang van 1 mei 2016, strafbaar gebleven op grond van artikel 181, §1, 1° Soc.Sw."*.

I.

Stelt vast dat de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.1., B.1., D.1. en F.1., zoals in de inleidende akte ten overstaan van de eerste beklaagde L. L. omschreven, ten overstaan van het hof niet bewezen zijn en spreekt hem dienaangaande vrij.

Stelt vast dat de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.2., A.3., B.2., B.3., C., D.2., D.3., E., F.2., F.3. en F.4., zoals in de inleidende akte ten overstaan van de eerste beklaagde L. L. omschreven, bewezen zijn en door hem werden gepleegd met een eenheid van misdadig opzet, zoals bedoeld in artikel 65, eerste lid Sw.

Veroordeelt de eerste beklaagde L. L. uit dien hoofde met toepassing van artikel 21ter V.T. Sv. tot een geldboete van **DUIZEND EURO**.

Verhoogt de geldboete met 50 opdecimen, zodat zij aldus wordt gebracht op zesduizend Euro.

Bepaalt dat de aldus opgelegde geldboete wordt opgesplitst als volgt:

- een **effectief** gedeelte, namelijk de helft of nog 500 euro, te verhogen met 50 opdecimen (hetzij x 6) en aldus gebracht op 3.000,00 euro of een vervangende gevangenisstraf van **45 dagen**;
- een gedeelte verleend **met uitstel** gedurende een periode van **drie jaar**, namelijk de helft of nog 500 euro, te verhogen met 50 opdecimen (hetzij x 6) en aldus gebracht op 3.000,00 euro.

Ontzet de eerste beklaagde met toepassing van artikel 433novies, §1 Sw. gedurende **vijf jaar uit de rechten** genoemd in artikel 31, eerste lid Sw.

Veroordeelt de eerste beklaagde tot de solidariteitsbijdrage van 25 euro, na toepassing van 70 opdecimen (x8) gebracht op **200,00 euro**.

Veroordeelt de eerste beklaagde tot een bijzondere forfaitaire bijdrage in de kosten van **53,58 euro**.

Veroordeelt de eerste beklaagde tot het betalen van een bijdrage van **20,00 euro** aan het Fonds voor juridische tweedelijsbijstand.

II.

Stelt vast dat de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.1., B.1., D.1. en F.1., zoals in de inleidende akte ten overstaan van de tweede beklaagde W. M. omschreven, ten overstaan van het hof niet bewezen zijn en spreekt haar dierlaangende vrij.

Stelt vast dat de feiten voorwerp van de tenlasteleggingen A.2., A.3., B.2., B.3., D.2., D.3., E., F.2., F.3. en F.4., zoals in de inleidende akte ten overstaan van de tweede beklaagde W. M. omschreven, bewezen zijn en door haar werden gepleegd met een eenheid van misdadig opzet, zoals bedoeld in artikel 65, eerste lid Sw.

Veroordeelt de tweede beklaagde W. M. uit dien hoofde met toepassing van artikel 21ter V.T. Sv. tot een geldboete van **DUIZEND EURO**

Verhoogt de geldboete met 50 opdecimen, zodat zij aldus wordt gebracht op zesduizend euro.

Bepaalt dat de aldus opgelegde geldboete wordt opgesplitst als volgt:

- een **effectief** gedeelte, namelijk een/vierde of nog 250 euro, te verhogen met 50 opdecimen (hetzij x 6) en aldus gebracht op 1.500,00 euro of een vervangende gevangenisstraf van 22 dagen;
- een gedeelte verleend **met uitstel** gedurende een periode van **drie jaar**, namelijk drie/vierde of nog 750 euro, te verhogen met 50 opdecimen (hetzij x 6) en aldus gebracht op 4,500,00 euro,

Ontzet de tweede beklaagde met toepassing van artikel 433novies, §1 Sw. gedurende **vijf jaar uit de rechten** genoemd in artikel 31, eerste lid Sw.

Veroordeelt de tweede beklaagde tot de solidariteitsbijdrage van 25 euro na toepassing van 70 opdecimen (x8) gebracht op **200,00 euro**.

Veroordeelt de tweede beklaagde tot een bijzondere forfaitaire bijdrage in de kosten van **53,58 euro**.

Veroordeelt de tweede beklaagde tot het betalen van een bijdrage van **20,00 euro** aan het Fonds voor juridische tweedelijnsbijstand.

Stelt de overtuigingsstukken OS 205/14, OS 4884/13, OS 5166/13, OS 5167/13 en OS 5265/11 allen ter beschikking van het openbaar ministerie teneinde te handelen als naar recht

Verwijst de eerste veroordeelde L. L. en tweede veroordeelde W. M. bovendien **hoofdelijk** in de kosten van beide aanleggen, gevallen aan de zijde van het openbaar ministerie en begroot de kosten van eerste aanleg in hun geheel op **55,57 euro** en deze van hoger beroep in hun geheel op **167,86 euro**.

➤ **OVER DE BURGERLIJKE VORDERING**

Gelet op de artikelen

- 1382 en 1383 BW;
- 3 en 4 V.T.Sv.

Vernietigt het beroepen vonnis op burgerlijk gebied ten overslaan van de beide beklaagden in alle onderdelen.

Opnieuw recht doende:

Verklaart de burgerlijke vordering van de burgerlijke partij Z. Y. L. ontvankelijk maar wijst ze ten overstaan van de eerste beklaagde L. L. en tweede beklaagde W. M. af als zijnde ongegrond.

Verzendt de zaak overeenkomstig artikel 4 V.T.Sv. voor verdere afhandeling van de burgerlijke belangen in de mate dat zij thans niet werden beoordeeld terug naar de eerste rechter, zijnde de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Kortrijk.

(...)

Dit arrest is gewezen door de derde kamer van het Hof van beroep te Gent, samengesteld uit de magistraten die in deze zaak hebben gezeteld en geoordeeld:

H. H. Kamervoorzitter in het Arbeidshof (art. 101 92 al.1 Ger.Wb)

J. P. Raadsheer

M. M. Kamervoorzitter

en op de openbare terechtzitting van **ELF SEPTEMBER TWEEDUIZEND NEGENTIEN** uitgesproken door Kamervoorzitter M. M.,

in aanwezigheid van E. V., Advocaat-generaal,

met bijstand van D. B., griffier.